

PROGRAM CEZHRANIČNEJ SPOLUPRÁČE POESKO – SLOVENSKÁ REPUBLIKA 2007- 2013

OBSAH

- Začínajú sa verejné konzultácie návrhu nového Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko – Slovensko;
- Pozvánka na výročné udalosti Programu;
- Ďalšie nové projekty začali s realizáciou;
- Zaujímavosti z pohraničia;
- Ďalšie novinky v on-line knižnici.

Odozdváme Vám najnovší newsletter
Programu cezhraničnej spolupráce
Poľsko – Slovenská republika 2007-2013

Prajeme Vám príjemné čítanie.

Tím STS

ZAČÍNAJÚ SA VEREJNÉ KONZULTÁCIE NÁVRHU NOVÉHO PROGRAMU CEZHRANIČNEJ SPOLUPRÁČE POESKO – SLOVENSKO

V apríli tohto roku sa začínajú verejné konzultácie návrhu Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko – Slovenská republika 2014-2020. Ministerstvo infraštruktúry a rozvoja (MIR), ktoré tak ako je to v súčasnom období, tak aj v budúcom programovom období bude plniť úlohu Radiaceho orgánu Programu, plánuje organizáciu konferencie, ktorá sa bude venovať podrobnostiam návrhu Programu na rok 2014-2020. Rozsah podpory predpokladaný v Programe zahŕňa nasledujúce tematické bloky:

- ochrana životného prostredia a kultúrneho dedičstva,
- udržateľná cezhraničná doprava,
- rozvoj cezhraničného vzdelávania.

Mikroprojekty budú realizované v rámci strešných projektov, ktoré budú implementované poľskými Euroregiónmi a slovenskými Vyššími územnými celkami. Podrobné informácie, vrátane návrhu nového Programu, ako aj informácie o konferencii, budú po začatí konzulácií zverejnené na stránke MIR – www.mir.gov.pl, a taktiež na stránke Programu - www.plsk.eu.

POZVÁNKA NA VÝROČNÚ UDALOSŤ PROGRAMU

V súčasnosti trvajú prípravy na výročnú udalosť Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko – Slovenská republika 2007-2013. Pri tejto príležitosti chceme ukázať poľsko-slovenskú spoluprácu očami detí. Pozývame na výstavy projektov zachytených na obrázkoch deťmi. Výstavy sa budú konať v piatich mestách oprávneného územia Programu. Počas výstav si každý bude môcť vyskúšať svoje vedomosti z Programu a Európskej únie, zasmiať sa na jazykových podobenstvách, či skôr na rozdieloch medzi poľským a slovenským jazykom, popustiť uzdy svojej kreativitě a vyhrať odmeny. Prvá výstava sa bude konať už **01. mája 2014** na Rynku (na Námestí) v **Rzeszove**. Budeme tam už od 9:00 hod. Ďalšie výstavy sa budú konať na nasledujúcich miestach:

- 10.- 11. mája 2014 – **Nowy Targ** (Námestie)
- 1. júna 2014 – Paseka pod hradom **Strečno**
- 7.- 8. júna 2014 – **Strumień** (Mestský park)
- 28.- 29. júna 2014 – Hrad v **Kežmarku**

Pozývame všetkých, ktorí majú záujem o spoločnú zábavu!

ĎALŠIE NOVÉ PROJEKTY ZAČALI S REALIZÁCIOU

Boli podpísané ďalšie zmluvy o poskytnutí finančného príspevku a nové poľsko-slovenské projekty sa začínajú realizovať. Budú zmodernizované paralelné dubové parky nachádzajúce sa v Ustrzykach Dolnych na poľskej strane a v obci Giraltovce na slovenskej strane, ďalej bude rozšírená rekreačno-športová infraštruktúra v Piwnicznej Zdroji a v Sabinove, a taktiež vznikne Poľsko-slovenské centrum cezhraničnej spolupráce v Łodygowiciach.

ZAÚJÍMAVOSTI Z POHRANIČIA

Už v apríli by sa v kostoloch v Jaworkach, Lesnici a Údolu mali pomaly začať objavovať podkováre malé. Ochrana tohto vyhynutím ohrozeného druhu netopiera bola, popri záchrane sakrálnych pamiatok, cieľom spoločného projektu realizovaného tromi farnosťami. V kostole v Jaworkach boli

v rámci uskutočnených prác vymenené okná, ale po konzultáciách s expertmi boli vytvorené špeciálne vstupy pre netopiere. Kostol, v vnútri ktorého bolo v zime dokonca až niekoľko stupňov pod nulou, získal nové vykurovanie – ekologické, využívajúce obnoviteľné zdroje energie, konkrétne teplo zo zeme. Pod podlahou kostola sa nachádza viac ako dva a pol kilometrový systém rúrok a dvakrát toľko ich bolo vpustených do zeme, aby privádzali teplo a ohrievali kostol. Podobné vykurovanie poberajúce teplo zo zeme bolo nainštalované aj v kostole v Údolu, kde boli obnovené aj nástenné maľby a na streche boli namontované špeciálne podesty pre netopiere. V Lesnici boli nainštalované podesty pre netopierov, bola zmodernizovaná elektrická inštalácia a boli obnovené nástenné maľby a pamiatková kazateľnica z 18. storočia.

Na streche kostola v Jaworkach bola taktiež nainštalovaná kamera, vďaka ktorej bude cez internet možné pozorovať tam bývajúce netopiere. Treba si však počkať, kým priletia. Zatiaľ „cezhraničné“ netopiere zimujú v jaskyniach na Slovensku.

Poľsko-slovenské pohraničie ponúka na jar nové možnosti aktívneho trávenia času. Existujúca cezhraničná trasa „Spišský uzol“ bola predĺžená o ďalších 9 kilometrov v rámci mikroprojektu *Cykloturistika – brehom Dunajca na Slovensku*. Trasa bola označená a vybavená malou architektúrou – na trase bol okrem iného postavený prístrešok, kde si cyklisti môžu oddýchnuť. Nielen milovníci dvoch kolies, ale aj peších potuliek môžu svoj zrak dostatočne nasýtiť nádhernými výhľadmi. Na pešo-cyklistickej Turčianskej hradnej trase v Žilinskom kraji boli postavené vyhladkové veže, ktoré zároveň plnia úlohu miesta na oddych.

Iným návrhom môžu byť výlety chodníkmi dejín. V rámci mikroprojektu *Chodníkmi kuriérov cez zelené hranice* boli vytvorené miesta na oddych na kuriérskych chodníkoch na území obce Piwniczna Zdrój (žltý chodník a červený chodník). V rámci komplementárneho projektu realizovaného na slovenskej strane bol vytýčený a označený kuriérsky chodník, ktorý sa spája s chodníkom na poľskej strane.

Chodník po miestach spojených s I. svetovou vojnou vznikol v Podkarpatskom vojvodstve v rámci mikroprojektu *Chodník východného frontu – turistická aktivácia pohraničia*. Popis chodníka, opisy najzaujímavejších miest, fotografie, historický prehľad, dejiny vojnového úsilia – to všetko je možné nájsť na internetovej stránke <http://www.pierwszajoina.podkarpackie.pl/>.

So „šialenstvom na koni“ môžu rátať návštevníci Podkarpatského vojvodstva. V rámci mikroprojektu *Konská turistika bez hraníc – poľsko-slovenská výmena skúseností v kontexte rozvoja pohraničia* realizovaného Združením Bieszczadskej turistiky sú v najbližších mesiacoch organizované propagačné činnosti za účelom popularizácie konskej turistiky. Už v apríli sú plánované priateľské regionálne preteky vo vytrvalostných pretekoch, v máji poľsko-slovenské priateľské jazdecké preteky a v júni sa bude konať Všestranná súťaž Bieszczadského koňa.

NOVINKY V ON-LINE KNIŽNICI

Programová on-line knižnica ponúka ďalšie zaujímavé novinky. Sú to okrem iného „Príbehy o rastlinách Pienin“ a v nich odpovede na otázky, prečo sa horec žltý nesmie trhať a dávať do vázy, odkiaľ pochádza ľudové pomenovanie púpavy „mužská stálosť“ a aká rastlina je symbolom Pienin. Ďalšou novinkou je album „Rytro v perspektíve hôr“ s nádhernými fotografiami z regiónu. A pre gurmánov – kuchárske knihy „Chute pohraničia“, „Kulinárska cesta z Noweho Targu do Kežmarku“, „Meandre chutí poľsko-slovenského pohraničia“, alebo „Uvarme si jedlá Lemkov“ – album, ktorý okrem tradičných lemkovských receptov približuje históriu a tradície Lemkov. Odporúčame!

